Info

Fördelning av mandat i Europaparlamentet

Europaparlamentet har idag med bred majoritet antagit ett förslag till en ny fördelning av platser i Europaparlamentet efter nästa val 2009. Förslaget ska ligga till grund för rådets formella beslut om fördelningen efter att det nya fördraget antagits. Enligt ledamöterna bör en ny översyn göras för den därpå följande lagstiftningsperioden 2014-2019.

Medborgarnas företrädare i Europaparlamentet vals genom direkta val sedan 1979 och antalet ledamöter har anpassats efterhand som unionen har vuxit. Sedan Bulgariens och Rumäniens anslutning den 1 januari i år finns en tillfällig ordning som innebär att Europaparlamentet nu och fram till nästa val 2009 har 785 platser. Flest platser har för närvarande Tyskland som har 99 platser medan Malta endast har 5 platser och de övriga tre minsta medlemsstaterna vardera 6 platser.

Enligt det betänkande av Alain LAMASSOURE (EPP-ED, FR) och Adrian SEVERIN (PSE, RO), som Europaparlamentet antagit med 378 röster för, 154 emot och 109 nedlagda röster, bör det totala antalet platser vara 750 platser för nästa lagstiftningsperiod som inleds med valen i juni 2009. Detta motsvarar den överenskommelse som träffades av Europeiska rådet i juni i år, medan Nicefördraget från 2001 angav 736 (dagens 785 är som sagt en tillfällig lösning till följd av Bulgariens och Rumäniens anslutningar).

Sverige föreslås få 20 platser och Finland 13 platser.

I detalj bör fördelningen vara följande för perioden 2009-2014 anser Europaparlamentet:

Medlemsstat	**Föreslagen fördelning för 2009-2014**
Tyskland	96
Frankrike	74
Förenade kungariket	73
Italien	72
Spanien	54
Polen	51
Rumänien	33
Nederländerna	26
Grekland	22
Portugal	22

Presstjänsten
Direktoratet för medier
Direktör - Presstalesman : Jaume DUCH GUILLOT

Belgien	22
Tjeckien	22
Ungern	22
Sverige	20
Österrike	19
Bulgarien	18
Danmark	13
Slovakien	13
Finland	13
Irland	12
Litauen	12
Lettland	9
Slovenien	8
Estland	6
Cypern	6
Luxemburg	6
Malta	*6*
EU-27	**750**

Europaparlamentet har respekterat de ramar som fastställdes vid Europeiska rådets möte i juni 2007 då Europaparlamentet uppmanades att lägga fram ett förslag om en ny fördelning. Rådet angav att det totala antalet platser skulle vara 750, inget land skulle få mer än 96 mandat eller färre än sex. Det fastställdes också att principen om "degressiv proportionalitet" skulle tillämpas, vilket gagnar de små länderna som får förhållandevis fler mandat per invånare än de stora länderna i syfte at främja ett bredare politiskt spektrum i länder med mindre befolkningstäthet.

De enorma skillnaderna i folkmängd mellan medlemsstaterna (Tysklands befolkning är till exempel ungefär 205 gånger större än Maltas, Nederländerna har 21 gånger fler invånare än Cypern och Spanien mer än fyra gånger så många invånare som Portugal), det faktum att de viktigaste politiska grupperingarna i varje land – åtminstone majoriteten och oppositionen – måste vara företrädda samt behovet av att hålla antalet parlamentsledamöter inom rimliga gränser för att institutionens effektivitet inte ska bli lidande är faktorer som alla kräver en viss ”flexibilitet” i tillämpningen av proportionalitetsprincipen, anser ledamöterna.

Föredragandena har baserat sina beräkningar på Eurostats siffror om befolkningsmängd i medlemsstaterna vilka godkänts av rådet.

Fördelningen bör ses över för 2014-2019
Förslaget innehåller krav på att fördelningen ska ses över på nytt i god tid före lagstiftningsperioden 2014-2019 i syfte att upprätthålla ett rättvist system och anpassa det till demografiska förändringar och till eventuella nya anslutningar. Man hoppas således kunna undvika den vanliga kohandeln.

Europaparlamentet framhåller att översynen ska utnyttjas till att undersöka om det är tekniskt och politiskt möjligt att utgå ifrån antalet europeiska medborgare, i stället för antalet invånare enligt de uppgifter som årligen fastställs av Europeiska gemenskapernas statistikkontor (Eurostat). Parlamentet uppmanar regeringskonferensen att fastställa en precisare definition av begreppet ”medborgare” och så i god tid före nästa val 2014.

Parlamentet har valt att inte redan nu ta med eventuella nya anslutningar som t.ex. Kroatien när det gjort sin fördelning, utan förordar vid behov en tillfällig justering som i samband med Bulgariens och Rumäniens anslutning.

I anslutningsfördraget för Bulgarien och Rumänien fastslås att antalet ledamöter ska minskas till 736 i

samband med valen 2009. I det förslag till reformfördrag som antogs av Europeiska rådet i somras är den siffra som anges 750. Förslaget till fördrag säger att medlemsstaternas stats- och regeringschefer efter att ha fått Europaparlamentets samtycke enhälligt ska fatta beslut om en ny fördelning på grundval av ett förslag som lagts fram av Europaparlamentet.

Ledamöterna uppmanar medlemsstaterna att anta förslaget till den nya fördelningen så fort det nya fördraget har trätt i kraft.

Bakgrund
Inom Europeiska unionens institutionella struktur är de huvudsakliga beslutsfattarna Europaparlamentet och rådet utifrån förslag som tas fram av den av medlemsstaterna utnämnda och av parlamentet godkända kommissionen. Rådet är det organ som företräder medlemsstaterna och Europaparlamentet är det organ som företräder medborgarna.

Även om rådet är den institution där medlemsstaterna som sådana är företrädda har medlemsstaterna inte lika stort inflytande i beslutsförfarandet, utom i de fall då rådets beslut fattas genom enhällighet. När systemet med kvalificerad majoritet tillämpas används ett system med röstviktning som i någon mån tar hänsyn till medlemsstaternas olika folkmängd

Från och med 1979 väljs ledamöterna i Europaparlamentet av medlemsstaternas medborgare genom allmänna, direkta och hemliga val. Denna ordning infördes efter Europeiska rådets möte i Bryssel (12–13 juli 1976) då även kvoter för antalet företrädare från varje land fastställdes. De största länderna (Frankrike, Förbundsrepubliken Tyskland, Italien och Förenade kungariket) fick 81 företrädare var, medan de mindre länderna fick företrädare i förhållande till befolkningens storlek

Debatt som föregick omröstningen

Föredraganden
Föredraganden Alain LAMASSOURE (EPP-ED, FR) inledde debatten och försvarade den princip som förespråkas i betänkandet som den mest rättvisa och förnuftiga, men han frågade sig om Europaparlamentet är kapabelt att reformera sig självt i enlighet med det uppdrag man fått från Europeiska rådet.

- Tidigare har EU:s länder indelats i kategorier med stora, medelstora och små länder. Detta har återspeglats i alla institutionerna men denna tid är nu förbi. Varje land har en kommissionär och röstviktningen i rådet anpassas. Det nya fördraget fastställer ett tak på 750 ledamöter totalt, med minst sex platser och högst 96 för ett land.

- Parlamentet ska definiera principen. Vi vill att små länder ska vara överrepresenterade. Vi har valt att respektera taket och sedan tillämpa principen om degressiv proportionalitet, så att inget land förlorar platser jämfört mot Nice där maxantalet är 736. Att vi baserar oss på Eurotats uppgifter om befolkningsmängd beror på att det är de enda siffror som finns att tillgå i dagsläget. Några siffror om antalet medborgare finns inte. Vårt förslag utgör en preliminär lösning. Idealiskt efterlyser vi en matematisk formel som ska tillämpas vid kommande utvidgningar, men tiden har varit för kort. Vi anser att man varken bör gynna enbart stora eller enbart små medlemsstater.

Adrian SEVERIN (PSE, RO) menade att man genom förslaget uppnår både bättre representativitet och större solidaritet. Medborgarskapsdefinitionen behöver förtydligas ansåg han vidare, men ingen drabbas negativt av vårt förslag, ingen vinner heller enskilt på det.

Han beklagade alla ändringsförslag med krav på fler platser för stora medlemsstater eller krav på fler platser för mindre stater. Att ha antalet medborgare som beräkningsgrund är inte möjligt i dagsläget, förklarade han.

- Många krav här beror på politisk prestige och individualism är en annan beklaglig aspekt, sade han. Vi bör istället stå enade, annars fattar någon annan beslutet i vårt ställe. Då står vi där med Nicefördraget. Jag

vädjar till alla kollegors ansvarskänsla, sade han avslutningsvis.

Politiska grupper
Ingo FRIEDRICH (EPP-ED, DE) ansåg att betänkandet är klart. Det respekterar de ramar som angetts. Men ju mindre degressivitet och ju mer proportionalitet ju mer legitimitet får parlamentet eftersom det bättre motsvarar antalet medborgare. Den tyska opinionen är lite känslig, varnade han och ett långsiktigt logiskt system behövs.

Han berörde ändringsförslag 2 och 3 som är mycket kontroversiella, men uppgav att EPP-ED oavsett om dessa antas eller inte kommer att rösta för betänkandet som sådant. Rådet får annars en bra ursäkt att ta upp förhandlingarna på nytt. (ändringsförslagen antogs inte, red anm).

Richard CORBETT (PSE, GB) sade också att ingen annat stat än får färre platser förutom Tyskland genom detta förslag.

- Vissa ledamöter vill dock ha fler platser för sitt eget land. Några hävdar nya siffror för sitt lands invånare och kommer med andra argument. Italien vill absolut ha lika många ledamöter som Frankrike och Storbritannien, men Italien har ju redan accepterat principen. Dessutom brukar ju alltid Italien ge EU:s allmänna intresse företräde framför snäva nationella intressen som nu tyvärr verkar ta överhanden.

Andrew DUFF (ALDE, GB) betonade att det rörde sig om ett uppdrag från regeringskonferensen och att det varit en motiverad förfrågan.

- Europaparlamentet har nu möjlighet att visa att vi är mogna detta förtroende. Ingen perfekt formel finns definierad, men degressiv proportionalitet är en godtagbar kompromiss, medan d'Hondt-metoden avsevärt skulle gagna de stora länderna. Ingo Friedrichs ändringsförslag strider mot den princip som regeringskonferensen enades om, menade Duff, och kvadratrotsmodellen skulle gagna de mindre länderna.

Att göra en åtskillnad mellan invånare, medborgare och boende, menade han vara mycket komplicerat och det är dessutom en nationell fråga. Han påminde om att Europaparlamentet kommer att utarbeta ett betänkande nästa år där dessa diskussioner kan föras.

- Nu behöver förslaget ett starkt stöd av parlamentet.

Brian CROWLEY (UEN, IE) undrade varför ett land bör avsäga sig rättmätiga platser. Alla kämpar för sina intressen och detta är förståeligt. Ser man tillbaka har stora demografiska ändringar skett i synnerhet sedan utvidgningen. Vi måste skapa en balans mellan olika institutioner och mellan medlemsstaterna. Det är ett komplext system och en känslig balans. Han påpekade dessutom att Eurostats siffror inte är tillförlitliga. 15 medlemsstater har lämnat preliminära siffror. Tänk på att Kroatien snart ska ansluta sig också, sade han avslutningsvis.

Johannes VOGGENHUBER (Verts/ALE, AT) sade att hans grupp är emot systemet eftersom grundläggande demokratiska principer åsidosätts.

- Det blir inte någon adekvat representation. Parlamentet är de folkvaldas institution. Vi representerar medborgarna, väljarna. Medborgarskapet finns, titta i fördraget, titta på EG-domstolens rättspraxis! Om vi vill ena våra folk måste vi ju representera medborgarna.

Sylvia-Yvonne KAUFMANN (GUE/NGL, DE) sade att hon stöder betänkandet som är frukten av ett ansvarsfullt arbete.

- Förslaget är väl avvägt. Det rör sig om ett begripligt system som är pluralistiskt. Solidaritet visas från de stora medlemsstaterna. Jag hoppas att rådet snabbt accepterar parlamentets förslag.

Personligen ansåg hon det bra att beräkningsgrunden inbegriper alla invånare.

- Alla invånare ingår ju i samhället och även tredjelandsmedborgare bör på sikt kunna rösta i

Europaparlamentet. Det har jag alltid kämpat för.

Bernard WOJCIECHOWSKI (IND/DEM, PL) sade att nationell egoism styr debatten. Schulz och Pöttering kanske accepterar att Tyskland ger ifrån sig platser, men Tyskland vill ha en plats i FN:s säkerhetsråd och att mer översätts till tyska i EU. Det rör sig om ett stort land och när det gäller Storbritannien kan bara en socialist från Yorkshire gå med på att 2 och 2 blir 5.

Luca ROMAGNOLI (ITS, IT) fann förslaget problematiskt för Italien. Det bygger på teknikaliteter och hårklyverier som inte motsvarar verkligheten.

- Modellen uppvisar allvarliga brister. Italien är ett viktigt land för EU och kan inte diskrimineras på detta vis. Estland har en konstig situation jämfört med Malta. Italien har många medborgare utanför Italien, men har färre invånare än t.ex. Frankrike. Mitt land drabbas därför hårt när man räknar invånare istället för medborgare.

Irena BELOHORSKÁ (NI, SK) accepterade betänkandet, men antalet kommer att minska för vissa medlemsstater, däribland Polen.

- Den polska personalstyrkan bör då istället öka. Jämlikhet ska råda, inte bara för kommissionärer och ledamöter utan också anställda. Polen fick uppfylla många krav innan det blev medlem, nu måste det bemötas rättvist.

Allmän debatt

Gunnar HÖKMARK (EPP-ED, SE) ansåg att kammaren skulle stödja betänkandet som skulle innebära ett historiskt steg för EU.

- Genom förslaget lämnar EU en tid bakom sig då antalet platser i parlamentet fördelas utifrån en kategorisering i grupper av små och stora medlemsstater. Ett land blir inte längre beroende av dess regeringschefs bättre eller sämre förhandlingsförmåga. Det rör sig inte längre om ett system där motsatta intressen ställs mot varandra. Nu finns det en princip som ligger till grund för fördelningen. Antalet platser återspeglar landets storlek och befolkning.

Hökmark sade att det tidigare systemet varit mycket svårt att förstå.

- Det system vi kan få genom betänkandet blir begripligare och går att förklara på gator och torg. Det bygger på ett maxiantal och ett miniantal, med hänsyn tagen till antalet människor i de olika länderna. Det är dessutom en princip som är hållbar inför framtiden.

Hökmark betonade att inga enskilda länders intressen gynnas utan att det är medborgarna som räknas.

- Detta är ett steg framåt i en demokratisk process i den Europeiska unionen. Vi har att välja mellan Lamasssoure/Severin-betänkandet eller att falla tillbaka till Nice som blev en godtycklig kompromiss mellan motstridiga nationella intressen. Med betänkandet vill vi undvika konflikter och vi föreslår en klar princip.

Henrik LAX (ALDE, FI) påminde om att det finns en stor grupp EU-medborgare som försummats i diskussionen kring Europaparlamentets sammansättning.

- Jag tänker på de nästan 50 miljoner européer som tillhör en regional eller nationell språklig minoritet. I dag är vi endast en handfull parlamentariker som representerar dessa grupper. Det är inte hållbart och ger tyvärr en bild av att Europaparlamentet inte förstår den utsatta position som vissa språkliga minoriteter fortfarande lever under.

Lamassoures och Severins rapport, som bygger helt på den så kallade degressiva proportionaliteten, är en strålande uppvisning i statistik. Nu måste vi våga börja diskutera sakfrågor också, sade han. Hur stärker vi medborgarnas tillit till den Europeiska Unionen? Hur garanterar vi att EU och Europaparlamentet lever upp till de målsättningar vi vill att andra ska följa, det vill säga att trygga att minoriteternas röst blir hörd.

Lax vill inte att regionala och nationella språkliga minoriteter utlämnas till välviljan hos nationella regeringar som eventuellt ger dem en plats. För att trygga mångfalden är det därför dags, ansåg han, att reservera ett antal platser i Europaparlamentet för språkliga minoriteter.

Själv talar jag för de svenskspråkiga i Finland och för landskapet Åland.

Alexander STUBB (EPP-ED, FI) sade att det var en mycket sorgsen dag i parlamentet. Första gången som trångsynta nationella intressen tar överhanden och Europaparlamentet låter som en mellanstatlig institution, sade han. Stämningen påminde honom om en viss natt i Nice.

- Om vi inte kan enas nu kommer Nice att gälla. Vill vi att de stora länderna ska få fler platser på bekostnad av de små. Är vi mer ansvarsfulla än medlemsstaterna eller inte? frågade han. Vi har ett utmärkt förslag.

Han nämnde också den provokativa förslag som anges i ändringsförslagen som går ut på att ge de stora medlemsstater mycket fler platser eller det motsatta förslaget som syftar till att ge de små medlemsstater mycket fler platser.

- Jag hoppas att parlamentet visar sig trovärdigt och kapabelt att fatta ett logiskt, rationellt och rättvist beslut.

Obs. :
Föredragande: Alain LAMASSOURE (EPP-ED, FR) och Adrian SEVERIN (PSE, RO) Betänkande: A6-0351/2007 Beslutsförfarande: Initiativbetänkande Debatt: 10.10.2007 Omröstning: 11.10.2007

Kontakt :

Pernilla Jourde
Redaktion & Information
E-post: press-sv@europarl.europa.eu
BXL: (32-2) 28 43411
STR: (33-3) 881 72420
PORT: (+32) 498 98 33 39